

Tekst: Luc Quadackers



ART OF ACCOUNTING

'DE PARABEL VAN DE ONBARMHARTIGE DIENSTKNECHT'

*Schilderij van Jan Sanders van Hemessen, circa 1556
(University of Michigan Museum of Art in Ann Arbor)*

Zowel binnen als buiten gebeurt er veel op dit schilderij. Buiten slepen soldaten een arme sloeber een grot binnen. De gebouwen en het doorkijkje vertonen overigens grote overeenkomst met het Forum van Nerva in Rome. Binnen zien we vier mannen rond een tafel, volgens de museumbeschrijving 'dressed in 16th century Netherlandish clothing'. Dat u het weet.

De man rechts lijkt geknield te zitten, met gevouwen handen. Hij bidt of vraagt om genade. Aan de andere kant van de tafel zien we drie mannen. Links de koning, die met puntige kroon en getormenteerde blik een oordeel velt. Daarnaast twee mannen die zich buigen over geldstukken en een boekhouding. Niemand kijkt blij.

Afgaande op de Bijbelse parabel van de onbarmhartige dienstknecht speelde zich hier het volgende af (Mattheüs 18:23-35). De dienstknecht (rechts) had schulden bij de koning. Hij kon niet betalen en smeekte om kwijtschelding. De koning streek over zijn hart en verlostte de man van zijn schuld. De dienstknecht komt vervolgens iemand tegen die hem nog geld schuldig is. Die man kan ook niet betalen, maar de dienstknecht is onverbiddelijk en laat hem gevangen nemen. Dat zien we dus buiten gebeuren.

Dat komt de koning ter ore en de 'onbarmhartige' dienstknecht moet zich verantwoorden. De koning is *not amused* en de dienstknecht wacht hetzelfde lot als hij zijn schuldenaar toebedeelde: opsluiting totdat de schuld is betaald. Uiteraard allemaal adequaat vastgelegd in de boeken, al dan niet dubbel.